

brz 702 TR
Obr

Sierpiec, 1.08.2016

STOWARZYSZENIE NA RZECZ OCHRONY I ROZWOJU

ŚRODOWISKA NATURALNEGO EKO-SKRWA

STAROSTWO POWIATOWE W SIERPCU
Kancelaria ogólna
01. SIE. 2016
L. dz. 1513/2016
Podpis

Sz. P.
Przewodniczący
Rady Powiatu
w Sierpcu

List otwarty

Przedstawiamy charakterystykę części doliny rzeki Skrwa i prowadzonej w okresie ostatnich kilkudziesięciu lat gospodarki wodnej w tym rejonie, dla zobrazowania naszych zamierzeń w celu wykorzystania na potrzeby człowieka warunków naturalnych tego terenu z poszanowaniem zasad ochrony środowiska naturalnego i zachowania jego walorów.

Dolina rzeki Skrwa to rejon interesujących miejsc przyrodniczych, kulturowych. Rzeka Skrwa wypływa z rejonów bagiennych, przepływa przez jezioro Skrwileńskie. Płyń w sąsiedztwie jezior Urszulewskiego i Szczutowskiego, wody tych jezior łączą się za pośrednictwem ciek w wodnego Urszulewki z wodami rzeki Skrwy. Wzdłuż doliny rzeki występują różnego rodzaju obiekty kultury, sportu, rekreacji. Rozwija się zabudowa rekreacyjna w postaci domków letniskowych, ośrodków wczasowych. Ubogie, rozdrobnione, zalesione grunty nie sprzyjają rozwojowi rolnictwa, dlatego uważamy, że to nasza droga z szansą na rozwój turystyki i agroturystyki. Matka natura nie dała nam innych możliwości. Rozumiejąc ten fakt, stajemy w obronie tego rejonu i wnosimy nasze spostrzeżenia.

Niewłaściwa gospodarka wodna, melioracyjna, brak zainteresowania lokalnych władz oraz zmiany klimatu doprowadziły do zanikania cennych walorów przyrodniczych, a wręcz do pustynnienia. Najcenniejszym miejscem w tym rejonie jest rejon jezior Urszulewskiego i Szczutowskiego, ponieważ przede wszystkim jezioro Urszulewskie to duży, najgłębszy zbiornik, gdzie utrzymuje się dość czysta woda. Wokół tego zbiornika rozwija się turystyka i zabudowa z tym związana. Gmina Szczutowo czerpie z tego największe korzyści materialne, lecz władze gminy od 1992 roku nie rozumieli i nie rozumieją, że drogą rozwoju tego rejonu jest wykorzystanie środowiska naturalnego na potrzeby człowieka z poszanowaniem zasad współistnienia. W 1992 roku doszło do prywatyzacji Państwowego Gospodarstwa Rybackiego - przejęła je spółka, uwłaszczyli się

ludzie, którzy uprzednio zarządzali tym gospodarstwem. Gospodarując nie przestrzegano żadnych zasad i norm, nastawiono się tylko na zysk spółki, bezkarność, układy w urzędach nadzorujących powodowały i powodują bezsilność ludzi, którzy stawali w obronie tych akwenów.

W 1999 roku powstał społeczny komitet przekształcony później w stowarzyszenie „PERKOZ”. Społecznicy, często prześladowani i nękanii, doprowadzili do uregulowania stanu prawnego, wytyczenia nowych granic akwenu. Natomiast spółka rybacka w dalszym ciągu nie robiła i nie robi nic w celu poprawy właściwej gospodarki w wodach jezior, jak i wokół zbiorników. Czując bezkarność niszczyła urządzenia melioracyjne, obniżała poziom wód, przyzwalała na nielegalną budowę pomostów i kopanie stawów, obwiniając stowarzyszenie o brak działań, które by temu zapobiegały, co mijало się z prawdą. W 2004 roku przedstawiciele stowarzyszenia „PERKOZ” uczestniczyli w spotkaniu w Płocku, podczas którego władze wojewódzkie przedstawiły perspektywę rozwoju dla pojezierza Gostynińskiego, a szczególnie dla rejonu jezior Zdwojskiego, Ciechomickiego i jezior Łąckich. Wówczas zapomniano o rejonie jezior Urszulewskiego i Szczutowskiego. Obecni na tym spotkaniu przypomnieliśmy o naszym rejonie, o naszej zapomnianej ojczyźnie, gdzie znane już władzom były nasze wołania i wskazywanie, że następuje degradacja środowiska naturalnego w wyniku niewłaściwej, nieracjonalnej gospodarki przez spółkę. Wówczas to, w ostatniej chwili tego spotkania, pochylono się nad naszym problemem i obiecano kolejne spotkanie. W następstwie prowadzonych rozmów z przedstawicielami Zarządu Melioracji Wodnych w Płocku, a szczególnie z ówczesnym dyrektorem ustalono, iż powstanie projekt odbudowy rzeki Urszulewki, a w następnej kolejności drugi etap polegający na odbudowie wałów, rowów melioracyjnych i likwidacji nielegalnych budowli w granicach zlewni jeziora.

W tym czasie nastąpił największy dramat dla stowarzyszenia i tego rejonu z powodu różnego rodzaju szykan, prześladowania członków stowarzyszenia. Doszło do zawieszenia działalności stowarzyszenia „PERKOZ”. Wówczas przedstawiciele spółki rybackiej stali się bezkarni. W 2005 roku dokonali obniżenia poziomu wód jeziora o około 50 cm poprzez przekopanie odcinka Urszulewki do poziomu lustra wody jeziora, w następstwie czego w chwili projektowania piętrzenia ustalono niewłaściwy, niekorzystny dla zlewni jeziora poziom, który był korzystny dla spółki zaniżono go o około 20 cm. Błędem wykonanego projektu jest konstrukcja , ustanowienie szandoru betonowego do upuszczania wody ze względu na zbyt łatwe jego usuwanie i podnoszenie.

Cieszy nas fakt, iż doszło do odbudowy rzeki Urszulewki i zbudowania piętrzenia, lecz w praktyce okazało się to niewystarczające. Przedstawiciele spółki corocznie nielegalnie spuszczały wodę poprzez unoszenie betonowego szandoru w celu odłowu ryb. Powoduje to znaczne obniżenie poziomu wody w zlewni jezior Urszulewskiego i Szczutowskiego, czego

konsekwencją jest brak wystarczającej ilości wody w okresie letnim – okresie wzmożonego ruchu turystycznego w tej okolicy . Akweny te zarastają w zastraszającym tempie, w wodzie dochodzi do częstych wykwitów glonów i wtedy woda nie nadaje się do kąpieli - zanikają kąpieliska. To tylko część dramatu tego środowiska, które wskazujemy. Dlatego też w 2016 r. powstało stowarzyszenie „EKO-SKRWA”. Ma ono na celu ochronę i rozwój całej doliny rzeki Skrwa począwszy od jej początku, aż do jej ujścia. Mając na względzie ochronę i rozwój tego rejonu, poszanowanie współistnienia człowieka i środowiska naturalnego oraz wykorzystanie gospodarcze terenu do wszelkich władz odpowiedzialnych bezpośrednio i pośrednio wnosimy poniższe propozycje prosząc o spotkanie w celu ich szczegółowego omówienia oraz zaplanowania ich realizacji. Poniżej przedstawiamy propozycje działań dla tego rejonu.

1. Realizacja drugiego etapu , czyli budowa na granicy linii brzegowej jeziora wału, a na nim ścieżki spacerowej urządzonej do edukacji ekologicznej, poza wałem odbudowa rowu odsączającego w granicy uprzedniego wału i rowu.
2. Przebudowa i ustanowienie nowej granicy piętrzenia na stopniu ograniczającym wypływ wody z jezior (przywrócenie stanu pierwotnego)
3. Budowa jazu na rzece Urszulewce przy przepuście drogowym w Słupi w sąsiedztwie jeziora, co przyczyni się do zabezpieczenia niekontrolowanego wypływu wody i stworzenia warunków do kąpieli, w tym rozwoju rekreacji w tym rejonie.
4. Odbudowa rowu i budowa stopnia piętrzącego pomiędzy jeziorami Szczutowskim i Urszulewskim, oraz ustanowienia poziomego piętrzenia dla jeziora Szczutowskiego.
5. Obudowa zastawki, ustanowienie stałego stopnia piętrzenia na rowie (kanał Blizno) wypływającym z jeziora Szczutowskiego.
6. Przekierowanie nadmiaru wód rzeki Skrwa do jeziora Urszulewskiego, co w znacznym stopniu przyczyniłoby się do odnowy utraconej retencji i poprawienia jakości wody.
6. Odbudowa tamy piętrzącej na rzece Skrwie w miejscowości Dziki-Bór.
7. Budowa jazu na rzece Skrwie w odległości około 1500 m od obecnie istniejącego w miejscowości Dziki-Bór patrząc w górę rzeki.

A. Gromelski i D. Lazarowski